

Onderwijs is een basisrecht, ook voor zieke kinderen

CA VA? MAGAZINE - WINTER 2015

at is in een notendop de visie van vzw Bednet. De organisatie biedt sinds 2007 synchroon internetonderwijs aan langdurig en chronisch zieke kinderen, aan tienermoeders en in de toekomst ook aan kleuters aan. Toon is zo'n 'Bednetter'. Sinds september gaat hij naar de klas van achter zijn laptop.

Tekst: Eva Hugaerts

Fotografie: Elisabeth Verwaest

De schoolbel is gegaan en overal in Vlaanderen lopen de klassen roezemoezend vol. Bij Toon (9) thuis verloopt de schooldag helemaal anders. Hij logt straks in voor de wiskundeles en vanmiddag komt zijn Tijdelijk Onderwijs Aan Huis (TOAH)- juf langs. Nu rust hij nog even uit, want Toon is ziek. “Ik heb lymfatische leukemie, vastgesteld op 18 maart 2015”, vertelt hij. Toon moet nu minstens twee jaar worden behandeld, wat betekent dat hij nu wekelijks een chemobehandeling krijgt. “Ik ben daar erg moe van en heb ook veel pijn.” Het zal nog even duren vooraleer hij opnieuw mag sporten. “Ik mag niet meer lopen of fietsen, behalve als ik me echt goed voel. En ik mag ook niet meer naar school, dat vind ik spijtig. Iedereen van mijn klas denkt dat het leuk is om niet te leren, maar het is veel minder leuk om ziek te zijn.”

Om bij te blijven volgt Toon van thuis via de laptop en webcam de belangrijkste vakken mee, zoals wiskunde, taal en spelling. “Als het gaat dan babbelen ik in de pauzes ook eventjes met mijn vriendjes. Soms kan ik een hele dag de les mee volgen, soms slechts een uurtje. Maar ook dat ene uurtje vind ik fijn. Ik heb zelfs al toetsen mee gedaan. Ik leer wel gemakkelijk.” Het contact met zijn klasvrienden is heel belangrijk voor Toon, met ..n .maar.: “Je lijkt dichtbij, maar het is toch anders.” Hij kijkt dan ook keihard uit naar de dag dat hij terug naar zijn klas .n zijn vrienden mag, het vierde leerjaar van basisschool Wijngaard in Herentals. “In het ziekenhuis hebben ze mij gezegd dat als het goed gaat ik in november opnieuw een paar dagen per week naar school mag. Ik zou heel graag terugkomen op 9 november, mijn verjaardag.”

Bednet is Toons moment

Papa Kris is ook enthousiast over de samenwerking met Bednet. “Het was de ziekenhuisjuf die ons over Bednet vertelde. Zij heeft ons ingeschreven en alles geregeld.” De Bednet-consulente van het gezin, Helena Plomteux, geeft mee: “Het maakt niet uit wie de aanvraag

indient. Dat gebeurt via onze website en vanaf dat moment nemen wij het als regionale consulenten over. Toon zal dit hele schooljaar kunnen rekenen op Bednet om de les te volgen.”

Alles loopt heel vlot tot nu toe, aldus Kris. “Toon zat een kwartier voor de start van zijn allereerste les al klaar voor de computer, zo hard keek hij ernaar uit. Het systeem met laptop, webcam en printer-scanner wijst zichzelf uit, ik hoef niet bij Toon te blijven als hij bezig is. Het is best wel grappig: het is stil in huis en plots hoor ik Toon iets zeggen. Dat betekent dat de juf hem iets gevraagd heeft. Heel tof dat ze hem zo bij de les betreft. Ze doet dat erg goed. Op voorhand geef ik aan juf Katrijne via mail door wanneer Toon de les mee volgt, dan weet ze wanneer ze de kinderen de laptop kan laten aanzetten.”

De Bednetmomenten zijn helemaal van Toon, maar zijn ouders houden wel een oogje in het zeil. “Om te zorgen dat het niet te vermoeiend wordt. Ondertussen geeft Toon het zelf aan als hij wil rusten.” Kris ziet veel voordelen in het onderwijs via Bednet. “Toon houdt zo contact met de school en zijn vriendjes. Het biedt hem ook een nuttige daginvulling, want verder kan hij op dit moment niet zo veel doen. Dankzij dat sociale contact en die structuur doet Toon toch mee aan het ‘gewone leven’. We hopen samen met Toon dat hij binnenkort Bednet kan combineren met naar school gaan en Tijdelijk Onderwijs Aan Huis (TOAH).”

Begeleiding aan huis

Elk kind dat Bednet volgt, kan rekenen op de ondersteuning van een heel team, gecoördineerd door de regionale consulent. Helena Plomteux begeleidt kinderen in de Antwerpse Kempen. “Het mooiste moment vind ik het eerste contact van de Bednetters met hun klas, vaak na maanden van sociaal isolement. Die lach op die gezichten, kippenvol. Dan weet je dat je iets goed doet. Voor een kind is het heel belangrijk om terug mee te kunnen doen.”

“De ondersteuning die ik bied, bestaat uit het regelen van een zo snel mogelijke opstart thuis en op school, waarbij ik de nodige administratie en logistieke afspraken op mij neem. De voorbereiding vraagt wel wat tijd: niet alleen thuis bij de Bednetters moet alles klaar staan en moeten ze weten hoe het werkt, ook de klasleerkracht moet het nodige materiaal krijgen en begeleiding. Voor Toons juf is dit haar eerste keer en ik sta klaar voor al haar vragen. Ik ben ook langs geweest in de klas om aan zijn klasgenootjes uit te leggen hoe het werkt. Sinds de opstart neem ik regelmatig contact op met het gezin en met de school om te evalueren, voor technische vragen kan men altijd terecht bij onze helpdesk.”

De Bednetters krijgen van school een aangepast lesprogramma omdat ze meestal niet de hele dag kunnen volgen. Helena: “Het is aan juf Katrijne om vast te leggen wat Toon mee moet krijgen om over te gaan naar het vijfde leerjaar. Als ze weet dat Toon maar een uurtje kan inloggen, dan zal ze bijvoorbeeld kiezen voor een uurtje wiskunde of taal, de belangrijkste vakken. Zij spreekt ook af met de ziekenhuisjuf en met de TOAH-leerkracht wie wat op zich neemt. Dat vraagt behoorlijk wat engagement van de leerkracht, maar tot nu toe doet juf Katrijne het schitterend.”

Meezingen met de klas

Juf Katrijne kende Bednet al uit de media en door Music for Life. Nu zet ze zich sinds september zelf met hart en ziel in voor Toon. “Toon is een prachtventje: lief, sociaal, sportief, ... Dat eerste moment dat Toon na vijf maanden terug zijn vrienden uit de klas zag, was zo

pakkend en ontroerend. Ook de reactie van de leerlingen op Toon was hartverwarmend. Ze waren zo ongelooflijk blij. Ik vind het prachtig dat Bednet aan Toon de kans geeft om erbij te zijn. En ook al is hij virtueel aanwezig, het voelt voor ons allemaal aan als ‘echt’. Bednet vormt vast en zeker een meerwaarde ten opzichte van TOAH en omwille van dat doorbreken van het sociale isolement. Naast het doorbreken van zijn isolement kan Bednet er ook voor zorgen dat de kans op zittenblijven vermindert en het verlaagt ook de drempel voor Toon om terug naar school te gaan na zoveel tijd.”

Hoe enthousiast Katrijne ook was over het achterliggende idee van Bednet, ze had toch wel wat vragen bij de praktische gang van zaken. “Ik moest vooral wennen aan het idee van een camera in de klas. Kijkt iedereen thuis mee en wordt mijn les opgenomen? Ondertussen weet ik dat dit niet het geval is. Helena heeft me wel heel goed voorbereid. Ik moest bijvoorbeeld ook nadenken over welke werkvormen te gebruiken voor Toon. Ik vond het verder heel belangrijk om de leerlingen erbij te betrekken. Het is altijd de taak van iemand om in te loggen, iemand anders test het geluid van mijn microfoon, nog een ander kind geeft mij de microfoon, en ga zo maar door. Ik sta eerlijk gezegd nog altijd versteld van de betrokkenheid en enthousiasme bij de kinderen om te helpen, en van hun vaardigheden om met die technologie en om te gaan. Ze weten het soms beter dan ik (lacht). Het is elke dag de eerste vraag van de kinderen: ‘Volgt Toon Bednet?’. Toon geniet ook van het contact met de klas en de vriendschap. Je ziet dat het hem motiveert en hij zich goed voelt. Hij doet ook actief mee. Regelmatig gaat het belletje af als teken dat hij wil antwoorden. Het gevoel dat hij erbij hoort, is enorm belangrijk. Het is zijn grote droom om terug te komen op zijn verjaardag. Als dat lukt, is het groot feest!”

“Tijdelijk Onderwijs Aan Huis en Bednet vormen een mooi geheel. We hebben veel geluk gehad met de TOAH-leerkracht, een collega van hier op school die ook altijd les heeft gegeven in het vierde leerjaar. Terwijl ik vakken als wiskunde en spelling voor mijn rekening neem, vult zij aan met creatieve vakken – zo halen we Toon eens van achter zijn laptop weg – en met vakken die Toon heel erg interesseren.”

Bednet helpt zieke kinderen om tegen hun ziekte te vechten

De vzw Bednet helpt sinds 2007 langdurig zieke kinderen met synchroon internetonderwijs. Het idee voor deze vorm van onderwijs komt van Kathy Lindekens, die we kennen als presentator van het radioprogramma ‘Van kattenkwaad tot erger’, als initiatiefneemster van Kom op tegen Kanker en als politica voor sp.a.

Toen ik schepen van onderwijs was in Antwerpen, wilde ik al jaren iets doen voor onderwijs voor langdurig zieke kinderen. Dankzij Kom op tegen Kanker groeiden de middelen en de technologische mogelijkheden om deze groep kinderen te helpen, maar het onderwijs zelf volgde toen (nog) niet. Ik heb zelf een proefproject Bednet opgestart, samen met verschillende partners. Het opzet was toen hetzelfde als vandaag: kinderen koppelen met hun klas via een laptop en een breedbandverbinding. De helft van onze Bednetters waren toen kinderen met kanker, de andere helft bestond uit kinderen die langdurig moesten herstellen van een ongeval of een andere zware ziekte. Wat later breidden we uit naar tienermoeders. Sinds september loopt er een proefproject met kleuters uit de derde kleuterklas. Bednet is veel meer dan een louter technisch aanbod. Het onderscheidt zich door de medewerkers, die een netwerk rond het kind bouwen. De ouders en de school zijn erbij betrokken, de artsen en de ziekenhuisschool, het CLB, de medewerkers van tijdelijk onderwijs aan huis (TOAH), ... Naast het mogelijk maken van het leren, bestrijdt Bednet eenzaamheid dankzij de

verbondenheid met de klas. Deze psychologische boost geeft de kinderen de moed om tegen hun ziekte te vechten, daarvan ben ik overtuigd. De resultaten zijn er ook naar: 90 procent van de kinderen gaat over naar het volgende jaar. Het contact met de klas verlaagt ook de drempel voor kinderen om met hun 'nieuwe' handicap terug te keren naar de klas. Re-integratie is het einddoel, Bednet mag geen vervanging van de school worden. Onderwijs is een basisrecht, zoals eten en drinken.